

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Luboš Sál

Název práce: Konstrukce sociálních identit na základě potravních tabu

Vedoucí práce: Daniel Sosna, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem práce je porozumět klasifikační logice stojící za potravními tabu souvisejícími s konzumací lepku a důsledkům, které z tabu pramení. Cíl práce se podařilo naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Diplomová práce je tvůrčí v rovině experimentování s metodologií. Jak jsem již zmínil v minulém posudku, autorovi se podařilo navrhnout vlastní experimentální metodu, kdy své informátory vystavil představě fiktivní situace (rekreační pobyt na tropickém ostrově), kde vážné zásobování a informátoři musí postupně ustupovat ze svých potravních nároků. Náročnost práce hodnotím jako nižší. Důraz je kladen na rozhovory a jejich analýzu. Struktura práce je standardní a poměr vlastního výzkumu a úvodních popisných kapitol je vyvážený.

Úvod vymezuje zkoumané téma, vysvětluje autorovu motivaci a nalezneme zde i explicitní formulaci cíle práce a výzkumných otázek.

Druhá a třetí kapitola tvoří teoretický úvod do problematiky tabu a lepku jako součásti lidské stravy. Autor přibližuje duch současné doby se specifickým přístupem k jídlu a konzumaci obecně. Dále je pozornost věnována tabu, potravě, tělesnosti a identitě. Autor solidně shrnuje klasickou literaturu. Kapitola trpí obvyklým studentským důrazem na archaické zdroje na úkor recentních prací. Jako slabinu vidím i roztříštěnost. Autor dobře sumarizuje literaturu a čtenář tak získá dobrý přehled, ale při pohybu od Durkheima po Foucaulta a od Douglas po Jenkinse se klíčová linie, kterou by chtěl autor pro svou vlastní práci využít, ztrácí.

Metodologie je popsána jasně. Autor představuje lepek, jako centrální bod, okolo kterého se výzkum soustřeďuje. Srozumitelně je popsána tvorba dat, jejich analýza i etický rozměr práce.

Pátá a šestá kapitola představují výsledky výzkumu zasazené do teoretického rámce. Na počátku autor přehledně specifikuje informátory a jejich potravní zákazy. Čtenář se tak poprvé setká s pestrou škálou tabuizovaných prvků a jejich možných vztahů. Při interpretaci pak autor představuje dvě roviny argumentace, které lze ve výpovědích informátorů zaznamenat. Velmi zajímavým počinem je prezentace hodnoty zákazů pomocí růžicového grafu. Čtenáři se najednou odhalí vysoká variabilita ve vnímání potravních tabu. Interpretaci variability by ale mohla být věnována větší pozornost. Zde práce postrádá hlubší antropologické vhléd do každodenního života konkrétních lidských bytostí.

Závěr shrnuje zjištění výzkumu a poukazuje na rozdílný sociální rozměr konstrukce potravních zákazů v rámci dvou odlišných rovin argumentace. Kapitola je dále strukturována dle logiky výzkumných otázek, na které autor odpovídá. Teoretický rozměr je zde ale podobně jako v úvodních kapitolách rozmělněný a chybí jedna centrální linie, o kterou by se čtenář opřel.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Formálně je diplomová práce na výborné úrovni. Práce prošla řadou korektur a je to na textu poznat. Občasné drobné překlepy nevybočují z četnosti obvyklé pro diplomové práce. Zlepšit by bylo možné parafrázování. Autor se zejména u klasických autorit často uchyluje k delším přímým citacím. Parafrázování by v textu mohlo být více rozvinuto. Anglické resumé je srozumitelné. Tabulka v příloze je informativní.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Diplomová práce Luboše Sála prošla řadou změn a trvalo relativně dlouho, než autor našel finální směr. Výsledná podoba je velmi solidní. Jistě by bylo možné práci vytknout méně přesvědčivé ponoření se do světa zkoumaných nebo teoretickou roztříštěnost, kde není dobře čitelná centrální linie argumentace. Na druhou stranu se práce neustále lepšila po stylistické stránce, kdy se autorovi místy povedlo vytvořit velmi čtivý text, který krásně plyne. Podobně se posunula kupředu i „antropologizace“ textu směrem od psychologicky a sociologicky laděných úvah po úvahy zapadající do sociálně antropologického diskurzu. V přemýšlení o textu, jeho vztahu k vlastní zkušenosti, studované literatuře a opakovaném přepisování vidím hlavní smysl studentských prací. Rád bych věřil, že se autor při tvorbě diplomové práce naučil vypracovat vlastní reprezentativní text a v procesu psaní se dověděl i něco sám o sobě. Bez zajímavosti není ani autorovo rozhodnutí držet bezlepkovou dietu, aby lépe porozuměl studovaným.

Jako školitel vysoce hodnotím zarputilost s jakou autor k diplomové práci přistoupil. Tvorba sice trvala dlouho, ale nikdy jsem nezaznamenal, že by autor ignoroval návrhy na možné změny. Dnes již nevidám studenty, kteří jsou schopni a především ochotni výrazným způsobem přepracovat kapitoly, do kterých již investovali energii a vniklé strany textu neradi mažou. Autor byl ochoten na projektu pracovat a řadu částí výrazně změnil. Jako školitel bych rád věřil, že to bylo ku prospěchu věci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Nemám otázky.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

I přes výtky k práci se nakonec kloním k hodnocení **výborně**.

Datum: 28.8.2017

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie